

Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka

ul. Garncarska 3, 58-200 Dzierżoniów

tel.: +48 74 832 36 88, 600 904 492

e-mail.: szkola.korczak@wp.pl

PROCEDURY STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

ROZDZIAŁ I

Wstęp

1. Akty prawne
2. Informacje ogólne
3. Terminologia

ROZDZIAŁ II

Standardy ochrony małoletnich - założenia ogólne

ROZDZIAŁ III

Zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie.

1. Zasady zatrudniania pracowników.
2. Zasady bezpiecznych relacji uczniów i personelu szkoły.
3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi.
4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.
  - 4.1 Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
  - 4.2 Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych sprzętów elektronicznych.
  - 4.3 Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.
  - 4.4 Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.
  - 4.5 Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci.
5. Zasady ochrony wizerunku małoletniego.
  - 5.1 Zasady ochrony wizerunku małoletniego.
  - 5.2 Zasady dbania o wizerunek uczniów.
  - 5.3 Rejestrowanie wizerunku dzieci dla potrzeb Szkoły.
  - 5.4 Rejestrowanie wizerunku przez osoby trzecie i media.
  - 5.5 Zasady postępowania w przypadku nie wyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka.
6. Zasady ochrony danych osobowych uczniów.

ROZDZIAŁ IV

Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.

1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez pracownika, osobę trzecią, innego ucznia lub opiekuna.

1.1 Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie związane ze Szkołą tj. pracownicy Szkoły, wolontariusze, organizacje i inne firmy współpracujące ze Szkołą.

1.2 Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez osobę małoletnią.

1.3 Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez jego rodzica/opiekuna prawnego.

1.4 Zasady rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów.

1.5 Zasady wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

ROZDZIAŁ V

Organizacja procesu ochrony uczniów i wdrażania procedur Standardów Ochrony Małoletnich.

1. Podział obowiązków w zakresie wdrażania standardów ochrony małoletnich.

2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów oraz sposobu dokumentowania.

3. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.

4. Dokumentowania zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji.

5. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniemu po ujawnieniu krzywdy.

6. Udostępnianie „Standardów ochrony małoletnich”.

7. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

ROZDZIAŁ I

WSTĘP

1. Akty prawne

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. Poz. 1249 oraz z 2023 r. poz.. 289 oraz 535)

2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tj. Dz. U. z 2023 r. poz.900)
6. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)
7. Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 nr 120, poz. 526)
8. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012, poz. 1169)

2. Informacje ogólne.

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz. U. Poz. 1606) określa warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzeb opracowania spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich. „Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw.

3. Terminologia

Ilekroć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

1. **małoletnim** (uczniu)- należy rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
2. **personelu**- należy przez to rozumieć każdego pracownika Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie bez względu na formę zatrudnienia, w tym: wolontariuszy i inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają kontakt z uczniami;
3. **dyrektorze**- należy przez to rozumieć dyrektora Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie;
4. **rodzicu**- należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
5. **opiekunie prawnym małoletniego**- należy przez to rozumieć osobą, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym

małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste i finansowe;

6. **przemocy fizycznej-** należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka np. bicie, popychanie, szarpanie itp.;
7. **przemocy seksualnej-** należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszając prawo i obyczaje społeczeństwa;
8. **przemocy psychologicznej-** należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenia, które powodują u dziecka zmniejszenie poczucia własnej wartości, przekonanie, że jest złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma wartość jedynie wtedy, gdy zaspakaja potrzeby innych;
9. **zaniechanie-** należy przez to rozumieć ciągłe lub incydentalne niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia lub nie respektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia lub trudności w rozwoju;
10. **przemocy domowej-** należy przez to rozumieć jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
11. **osobie stosującej przemoc domową-** należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej, wykazując brak odpowiedniego wsparcia, stawiając małoletniemu wymagania i oczekiwania, którym nie jest w stanie sprostać;
  - a) **przemoc seksualna-** to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) lub bez kontaktu (pokazywanie pornografii, ekshibicjonizm);
  - b) **przemoc ekonomiczna-** to niezapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m. in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia. Jest to jedna z form zaniedbania.
  - c) **zaniedbanie-** to niezaspakajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica, opiekuna prawnego, jak również brak nadzoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
12. **dane osobowe ucznia-** należy rozumieć przez wszelkie dane umożliwiające identyfikację ucznia;

13. **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich**- należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych standardów;

ROZDZIAŁ II

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH - ZASADY OGÓLNE

„Standardy ochrony małoletnich” w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie opierają się na głównych założeniach:

1. W szkole nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich;
2. Wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy w szkole lub przemocy domowej;
3. Podejmowane w szkole działania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka, praw ucznia - określonych w Statucie Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie oraz bezpieczeństwa danych osobowych;
4. Uczniowie wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami;
5. Małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych w szkole działań;
6. Rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią uczyć je zasad bezpieczeństwa;
7. Prowadzone w szkole postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę;
8. Działania podejmowane w ramach ochrony naszych uczniów przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Dokument ten stanowi zbiór zasad oraz procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego. Jego najważniejszym celem jest ochrona uczniów przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w szkole.

ROZDZIAŁ III

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM A PERSONELEM SZKOŁY

1. Zasady zatrudniania pracowników.

1. Pozyskanie danych kandydata, które pozwalają jak najlepiej poznać jego kwalifikacje, w tym stosunek do wartości podzielanych przez Niepubliczną Szkołę Podstawową im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie, takich jak: ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności. Szkoła dba o to, by osoby przez nie zatrudnione posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi, w związku z tym, w procesie rekrutacji wymaga dostarczenia danych i dokumentów dotyczących:

- a) wykształcenia
- b) kwalifikacji zawodowych
- c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki,

Dodatkowo Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka pozyskuje od kandydatów dane pozwalające zidentyfikować daną osobę.

- a) imię (imiona) i nazwisko,
- b) datę urodzenia,
- c) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.

2. Pozyskiwanie danych kandydata z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, małoletnich. Wydruk z Rejestru przechowywany jest w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza, praktykanta, osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.

3. Dostarczenie przez kandydata informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

4. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas przedkłada informacje z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.

5. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie.

6. Pod oświadczeniem składanym pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

2. Zasady bezpiecznych relacji personelu szkoły z uczniami:

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Szkoły jest działanie dla dobra ucznia i jego interesu. Personel zobowiązany jest traktować ucznia z szacunkiem, uwzględniając jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia.

2. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.

3. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

4. Pracownik Szkoły zobowiązany jest do utrzymania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia czy jego relacja, komunikat, bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji.

5. Pracownik Szkoły w kontakcie z uczniem:

a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do ucznia z szacunkiem;

b) uważnie wysłuchuje ucznia i stara się udzielać wsparcia dostosowanego do bieżących potrzeb ucznia

c) docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie małoletniego;

d) nie nawiązuje żadnych relacji osobistych, emocjonalnych, seksualnych oraz innych o niewłaściwym charakterze (w tym niestosowne uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie małoletnim nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych itp.);

e) reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec małoletniego;

f) nie ujawnia drażliwych informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku;

g) dopuszcza się pomoc uczniom z niepełnosprawnością w czynnościach samoobsługowych, w razie potrzeby pomaga w czynnościach higienicznych;

h) dopuszcza się sprawowanie nadzoru i kontroli nad uczniami w trakcie przebiegania się przed i po zajęciach wychowania fizycznego, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zapobiegania sytuacjom konfliktowym;

i) dopuszcza się „bezpieczny dotyk” jako formę pokazu lub asekuracji ucznia podczas ćwiczeń na lekcji wychowania fizycznego;

j) w stosunku do dzieci z niepełnosprawnością intelektualną oraz z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, dozwolone jest, ze względu na ich potrzeby emocjonalne - przytulanie, głaskanie i dotykanie podczas zajęć edukacyjnych;

k) w sytuacji agresji i autoagresji dopuszcza się stosowanie przytrzymania, aby zniwelować możliwe skutki niepożądane wywołane zachowaniem dziecka (samookaleczenia, samouszkodzenia, zakłócanie porządku, zranienia innych, niszczenie mienia);

l) w razie potrzeby wyciszenia ucznia dopuszczalne jest odizolowanie go od grupy, w formie zmiany miejsca na takie, w którym będzie pozbawiony bodźców powodujących nasilenie zachowań niepożądanych; w takiej sytuacji dziecko otoczone jest opieką nauczyciela współorganizującego edukację lub pomocą nauczyciela; ponadto większość pomieszczeń w szkole objęte są monitoringiem;

5. Uczeń ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione.

6. Pracownik Szkoły zobowiązany jest do równego traktowania uczniów, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.

7. Pracownik Szkoły zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.

8. Pracownikom Szkoły bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary i utraty pracy):

a) nawiązywania relacji seksualnych z uczniem;

b) składania uczniowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;

c) proponowania uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy itp.);

d) stosowania dotyku w obszarach intymnych.

9. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia uczniom poczucia, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo, otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.

10. Wychowawcy klas zobowiązani są do przedstawienia uczniom Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w szkole i zapewnienia im, że otrzymają odpowiednią pomoc.

11. Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał krzywdy, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując zrozumienie i wyczucie.

3. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi.

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.

2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w Statucie szkoły.

3. Uczniowie są zobowiązani do poszanowania praw innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie mogą naruszać praw innych uczniów poprzez dyskryminację ze względu na jego odmienność.

4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów/innych osób nie może naruszać ich poczucia godności osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania - w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.

5. Kontakty między uczniami powinno cechować zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej poprzez używanie zwrotów grzecznościowych, życzliwość, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrolę własnych zachowań i emocji oraz wyrażanie sądów i opinii w sposób spokojny, nie obrażający i nie krzywdzący innych.

6. Uczniowie mają obowiązek budowania wzajemnych relacji opartych na akceptacji i wzajemnym szacunku. Powinni okazywać sobie zrozumienie, a problemy i konflikty między sobą rozwiązywać w sposób konstruktywny i polubowny.

7. Uczniowie powinni okazywać zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferować im pomoc. Nie mogą wyśmiewać się, krytykować i szydzić z ich słabości.

8. W kontaktach między sobą uczniowie nie mogą zachowywać się prowokacyjnie.

9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.

10. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, psychicznej i fizycznej agresji oraz przemocy wobec innych uczniów.
11. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych sytuacjach.
12. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np. poprzez pomoc ofierze, ochronę jej, uzyskanie pomocy dla ofiary od osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami).
13. Wszyscy uczniowie są zapoznawani z obowiązującymi w szkole procedurami bezpieczeństwa.
14. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać pomoc w Szkole, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

4.1 Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

- a) Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby było możliwe zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
- b) Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
- c) Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły jest zainstalowane i systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe oraz firewall.
- d) Indywidualny login i hasło do Internetu posiada każdy nauczyciel prowadzący zajęcia komputerowe z dziećmi.
- e) Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych.
- f) Uczeń może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.
- g) Uczniowie korzystają z komputera pod opieką nauczyciela.
- h) Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
- i) Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela.
- j) Użytkownikowi komputera zabrania się:
  - instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie;
  - usuwania cudzych plików, odinstalowywania programów, dekompletowania sprzętu;
  - dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowych.

4.2 Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych sprzętów elektronicznych.

- a) Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w Szkole zasadami, zawartymi w Statucie szkoły.

b) Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się np. z rodzicami/opiekunami.

c) Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na nośnikach cyfrowych.

d) W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz ich utrwalanie możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.

4.3 Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.

a) W przypadku zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę lub wyjście edukacyjne, uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń za zgodą nauczyciela w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.

b) Podczas wyjść organizowanych przez szkołę (kino, teatr, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, lekcja w terenie, konkursy, zawody sportowe itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia/wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku.

4.4 Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.

a) W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły, wychowawca klasy lub nauczyciel odnotowuje zaistniałą sytuację w e-dzienniku jako informację, która ma wpływ na ocenę z zachowania, zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania Zachowania.

b) W przypadku, gdy sytuacja powtarza się, wychowawca bezzwłocznie informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów prawnych ucznia.

4.5 Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci.

a) Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające uczniów przed łatwym dostępem do tych treści w sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.

b) Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia w sieci” rozumie się:

- treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską

i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystanie z narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;

- treści stwarzające niebezpieczeństwo pozyskania dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
- różne formy cyberprzemocy np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

c) Podstawowe działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń w sieci:

- monitorowania działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej;
- edukacja medialna- dostarczanie uczniom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną;
- prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych. Celem tych działań jest:
  - poszerzanie wiedzy na temat różnych form cyberprzemocy, prewencji oraz sposobu reagowania w przypadku pojawienia się zagrożenia,
  - ukazanie sposobów bezpiecznego korzystania z sieci, w tym przestrzegania przed zagrożeniami płynącymi z niewłaściwego użytkowania urządzeń multimedialnych,
  - zapobieganie i ograniczenie lub wyeliminowanie zachowań agresywno- przemocowych realizowanych przy użyciu technologii komunikacyjnych w szkole i poza nią,
  - propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie.

5.Zasady ochrony wizerunku małoletniego.

5.1 Zasady ochrony wizerunku małoletniego

- a) Kierowanie się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
- b) Dzielenie się zdjęciami i filmami służące celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci.
- c) Rodzice/ opiekunowie prawni mają prawo zdecydować, czy wizerunek dziecka zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.

5.2 Zasady dbania o wizerunek uczniów.

- a) Pisemna zgoda rodziców/opiekunów prawnych oraz na robienie i publikację zdjęć/nagrań dzieci.
- b) Udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją w sieci umieszczonych tam zdjęć/nagrań.

- c) Unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.
- d) Rezygnację z ujawniania informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m. in.: stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku zbiorów indywidualnych organizowanych przez naszą instytucję).
- e) Zmniejszenie ryzyka kopiowania i nie stosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:
- wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
  - zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby.
- f) Rezygnację z publikacji zdjęć dzieci, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu ze Szkoły.
- g) Przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzenia niewłaściwego wykorzystania wizerunku dziecka zostają zarejestrowane i zgłoszone Dyrekcji.

5.3 Rejestrowanie wizerunku dzieci dla potrzeb Szkoły.

W sytuacjach, w których Szkoła rejestruje wizerunki dzieci do własnego użytku należy zadeklarować, że:

- a) Dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zawsze będą poinformowani o tym, że dane wydarzenia będą rejestrowane.
- b) Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na rejestrację wydarzeń zostanie przyjęta przez nas na piśmie.
- c) Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) należy zadbać o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poprzez:
- zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
  - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
  - niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika Szkoły,
  - poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.

Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

5.4 Rejestrowanie wizerunku przez osoby trzecie i media.

- a) Jeżeli przedstawiciele mediów będą chcieli lub inna osoba będzie chciała rejestrować organizowane przez Szkołę wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić ten fakt i otrzymać pisemną zgodę od Dyrektora.
- b) Personelowi Szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym do utrwalania wizerunku dzieci bez zgody rodziców, opiekunów prawnych i zgody Dyrektora.
- c) Personel nie powinien bez zgody dyrektora kontaktować się z przedstawicielami mediów. Nie powinien również przekazywać danych kontaktowych do rodziców lub opiekunów prawnych dziecka bez pisemnej zgody rodziców, opiekunów i dyrektora.

5.5 Zasady postępowania w przypadku nie wyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka.

Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalanie i publikowanie wizerunku dziecka należy respektować tą decyzję. Jednocześnie nie można wykluczać dziecka z różnego rodzaju uroczystości, spotkań okolicznościowych, integracyjnych, wyjść grupowych, wycieczek itp.

ROZDZIAŁ IV

ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETniego

1. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie związane ze Szkołą tj. pracownicy Szkoły, wolontariusze, organizacje i inne firmy współpracujące ze Szkołą:

- a) jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożenia jego życia, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Pracownik zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr **112**, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw- do poinformowania policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane ucznia oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie ucznia, a także opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego;
- b) Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej zobowiązany jest o zadbanie o bezpieczeństwo ucznia i odseparowanie od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić dyrekcję.
- c) Jeżeli pracownik zauważy inne niepokojące zachowania wobec ucznia zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie. Należy niezwłocznie poinformować dyrekcję.

2. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez osobę małoletnią:

a) Jeśli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowanie go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osobą małoletnią podejrzaną o czyn zabroniony. Jednocześnie zawiadamia najbliższy sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, jak w przypadku opisanym powyżej;

b) Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczy jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby małoletniej, zobowiązany jest o zadbanie o bezpieczeństwo ucznia i odseparowanie go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzaną i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

3. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia przez jego rodzica/opiekuna prawnego:

a) Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony rodzica/opiekuna prawnego, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia. Ponadto zawiadamia dyrekcję, aby mogła przeprowadzić rozmowę, a jeżeli to niemożliwe sam przeprowadza ją z opiekunami ucznia. Informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy lub powtarzającej się przemocy zobowiązany jest do powiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej (na piśmie lub mailowo), jednocześnie składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny;

b) Jeżeli pracownik podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo ucznia. Powinien powiadomić dyrekcję oraz porozmawiać z opiekunami, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwość wsparcia materialnego. Jeśli sytuacja ucznia nie poprawi się, zobowiązany jest zawiadomić Ośrodek Pomocy Społecznej.

W przypadku zauważenia krzywdzenia ucznia należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 2. Kartę załącza się do indywidualnej teczki małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, kartę załącza się również do akt osobowych pracownika Szkoły.

4. Zasady rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów.

a) Pracownicy Szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:

- uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;

- uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- uczeń nie ma przyborów szkolnych;
- uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- uczeń zażywa środki psychotropowe;
- uczeń nadmiernie szuka kontaktu z dorosłymi (tzw. „lepkość” małoletniego);
- uczeń jest rozbudzony seksualnie nie stosownie do sytuacji i wieku;
- uczeń ucieka z domu;
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia;
- uczeń mówi o przemocy.

b) Jeżeli z objawami u ucznia występują określone zachowania rodziców lub opiekunów to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony, jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące bądź sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń lub zachowania ucznia;
- rodzic (opiekun) odmawia/ nie utrzymuje kontaktu z osobami zainteresowanymi losem ucznia;
- rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, i strofuje ucznia;
- rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy, zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
- rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
- rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
- rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
- rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
- rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością;
- wypowiada się niespójnie;
- rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
- rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- rodzic (opiekun) przekracza granice w kontakcie fizycznym i werbalnym;
- rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

c) W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownik Szkoły podejmuje rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi, przekazuje informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywuje ich do szukania stosownej pomocy.

d) Pracownicy Szkoły monitorują sytuację i dobrostan ucznia.

5. Zasady wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

- a) Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje w chwili wypełnienia formularza Karty „A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.
- b) Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.
- c) Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” nie jest wymagany uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc, ani obecność tej osoby przy wypełnianiu kwestionariusza
- d) Osoba wszczynająca procedurę „Niebieskiej Karty” ma prawo wykorzystać informacje zawarte we wcześniejszej diagnozie oceny ryzyka, a także przeprowadzić rozmowę z małoletnim.
- e) Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi oraz poszanowania godności i prywatności tej osoby.
- f) Czynności w ramach procedury „Niebieskiej Karty” przeprowadza się w obecności rodzica/opiekuna faktycznego lub opiekuna prawnego. W sytuacji, gdy to rodzic/opiekun faktyczny lub prawny jest podejrzany o stosowanie przemocy wobec dziecka, czynności te są prowadzone w obecności najbliższej pełnoletniej osoby, czyli np. dziadkowie, rodzeństwo itd. W miarę możliwości powinna być zapewniona obecność psychologa.
- g) Żaden z formularzy „Niebieskiej Karty” nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o doznawanie czy stosowanie przemocy domowej.
- h) Po wypełnieniu karty „A”, osoba dotknięta przemocą domową w rodzinie oraz osoba zgłaszająca ten fakt otrzymują wypełniony formularz Karty „B”.
- i) Formularz Karty „B” jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych, zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc.
- j) Formularza Karty „B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
- k) Wypełniony formularz „Niebieskiej Karty”- Karta „A”- niezwłocznie, nie później niż w ciągu 5 dni od wszczęcia procedury, przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego w Ośrodku Pomocy Społecznej.
- l) Po zakończeniu sprawy psycholog przekazuje teczkę z dokumentacją do dyrekcji.

Archiwizacja dokumentu odbywa się na zasadach określonych w Szkole.

ROZDZIAŁ V

ORGANIZACJA PROCESU OCHRONY UCZNIA I WDRAŻANIA PROCEDUR „STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH”

1. Podział obowiązków w zakresie wdrażania "Standardów ochrony małoletnich" w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie.

Podmiot	Zadanie/ obowiązek	Termin
Dyrektor szkoły	* Zatwierdzenie "Standardów ochrony małoletnich" i wdrożenie ich w życie zarządzeniem	14.02.2024 r.
	* Opublikowanie dokumentu na stronie szkoły, w plikach szkoły	14.02.2024 r.
	* Wyznaczenie koordynatora wdrażania do praktyki szkolnej zasad określonych w dokumencie.	14.02.2024 r.
	* Powołanie Zespołów interwencyjnych do rozpoznania spraw krzywdzenie małoletniego- oddzielnie dla każdego przypadku.	bezpośrednio po otrzymaniu informacji
	* Przeprowadzenie wstępnego szkolenia pracowników szkoły: omówienie treści dokumentu, zasad organizacyjnych wspierania i ochrony małoletnich, standardów obowiązujących w szkole w zakresie ochrony małoletnich, postępowania w sytuacji krzywdzenia.	14.02.2024 r.
	* Zapoznanie pracowników szkoły z dokumentem i procedurami na Radzie Pedagogicznej.	14.02.2024 r.
	* Podejmowanie interwencji prawnej, podpisywanie pism interwencyjnych w trudnych sytuacjach.	na bieżąco
	* Określenie obiegu dokumentów związanych z rozpatrywanie przypadków krzywdzenia uczniów.	według potrzeb
	* Przypomnienie/ zapoznanie pracowników naszej szkoły z zasadami bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych i Polityką bezpieczeństwa.	14.02.2024 r.
	* Upoważnienie członków Zespołu interwencyjnego do przetwarzania danych osobowych zwykłych i szczególnej kategorii przetwarzania.	według potrzeb
	* Przedstawienie Radzie Rodziców treści dokumentu.	14.02.2024 r.
	* Zapewnienie środków finansowych na doskonalenie pracowników szkoły.	w miarę potrzeb
	* Dokonywanie raz na dwa lata weryfikacji i ewentualnej nowelizacji "Standardów ochrony małoletnich" w celu dostosowania do aktualnej sytuacji oraz obowiązującego prawa.	cyklicznie, terminowo
Wicedyrektor szkoły	* Prowadzenie rejestru zgłaszanych spraw dotyczących podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.	na bieżąco
	* Przekazywanie zawiadomień o podejrzeniu krzywdzenia lub krzywdzeniu, które wpłynęły do pracowników szkoły (telefon, maile, informacja ustna) dyrektorowi	na bieżąco
	* Stosowanie archiwizacji, zgodnie z JRWA (JEDNOLITY RZECZOWY WYKAZ AKT), dokumentów wytworzonych w procesie rozpatrywania spraw krzywdzenia.	zgodnie z instrukcją kancelaryjną
Wicedyrektor szkoły	* Dostarczenie każdemu nowo zatrudnionemu pracownikowi do zapoznania się następujących dokumentów: * Standardy ochrony małoletnich	

	<ul style="list-style-type: none"> * Polityka bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych * Regulamin pracy * Statut szkoły 	przed nawiązaniem stosunku pracy
	2. Gromadzenie w dokumentacji pracowniczej, oprócz innych dokumentów wymaganych prawem, oświadczenia z KRK, Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli, Zaświadczenie z Rejestru Przestępców na Tle Seksualnym; a w przypadku obywateli innych krajów- wymagane oświadczenia lub zaświadczenia.	
Psycholog	<ul style="list-style-type: none"> * Prowadzenie szkoleń o zjawisku przemocy, skutkach, symptomach, rozpoznawaniu jej stosowania. 	według harmonogramu i potrzeb szkoleń
	<ul style="list-style-type: none"> * Wspieranie wychowawców klas w rozpoznawaniu sytuacji krzywdzenia małoletniego. 	na bieżąco
	<ul style="list-style-type: none"> * Wyjaśnianie uczniom i rodzicom zasad ochrony małoletnich obowiązujących w szkole, w ramach indywidualnych konsultacji. 	na bieżąco
Wicedyrektor szkoły	<ul style="list-style-type: none"> * Kontroluje jakość dostępnych dokumentów w szkole oraz na stronie szkoły 	na bieżąco
	<ul style="list-style-type: none"> * W przypadkach wątpliwości udziela wyjaśnień nauczycielom, rodzicom i uczniom. 	na bieżąco
	<ul style="list-style-type: none"> * Nadzoruje prawidłowość sporządzania dokumentacji w tym wypełnia Karty A i B. 	na bieżąco
Wychowawca klasy	<ul style="list-style-type: none"> * Zapoznaje się i przestrzega postanowień „Strategii ochrony małoletnich”. 	na wstępie oraz na bieżąco
	<ul style="list-style-type: none"> * Szczegółowo zapoznaje wychowanków z treścią dokumentu. 	na wstępie
	<ul style="list-style-type: none"> * W przypadkach podejrzenia krzywdzenia ucznia podejmuje działania określone w poszczególnych procedurach postępowania, współdziała z psychologiem/ pedagogiem szkolnym 	na bieżąco
	<ul style="list-style-type: none"> * Zapoznaje z dokumentem wszystkich rodziców w najbardziej dostępnej dla nich formie. 	na pierwszym zebraniu rodziców e-dziennik

2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów oraz sposób dokumentowania.

- a) Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest Dyrektor szkoły.
- b) Przygotowanie personelu polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem, właściwych działań, a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia uczniów. oraz wypracowaniu procedur/ sposobów reagowania i postępowania w zaistniałych przypadkach w naszej szkole.
- e) Imienne zaświadczenia o doskonaleniu nauczyciela swoich w.w. kompetencji umieszczane są w teczkach akt osobowych pracowników.

3. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie

a) Wicedyrektor szkoły- Małgorzata Kuśmerek- koordynator ds. wdrażania Standardów ochrony małoletnich oraz d.s. praktyki szkolnej „Standardów Ochrony Małoletnich”.

Gabinet wicedyrektora: parter, pokój nr 5

Z wicedyrektorem można skontaktować się telefonicznie: 600904492 lub za pośrednictwem Librusa

b) Psycholog szkolny- Magdalena Powiłaajtis

Gabinet psychologa: parter, pokój nr 5

Z psychologiem można skontaktować się telefonicznie: 793 444 221 lub za pośrednictwem Librusa

W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego należy zostawić zawiadomienie o przemocy pierwszemu napotkanemu pracownikowi szkoły.

4. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie uczniów i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji.

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczke zakłada i prowadzi psycholog szkolny. Do czasu zakończenia sprawy teczka pozostaje w gabinecie psychologa/wicedyrektora i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

W teczce umieszcza się jako załączniki, według poniższej kolejności:

- * Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia ucznia.
- * Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile możliwe jest jego sporządzenie.
- * Kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy.
- * Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem.
- * Protokół z posiedzenia Zespołu interwencyjnego, powołanego przez dyrektora.
- * Kopię „Niebieskiej Karty- A” , w przypadku, gdy zostanie wszczęta procedura „Niebieskiej Karty”.
- * Kopię „Niebieskiej Karty- B” , w przypadku, gdy została wszczęta procedura „Niebieskiej Karty”.
- * Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą- o ile taka będzie przeprowadzona.
- * Korespondencja pomiędzy np. Ośrodkiem Pomocy Społecznej, sądem rodzinnym, poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi.
- * Plan wspierania ucznia krzywdzonego.
- * Karty monitorowania zachowań krzywdzonego, informacje wychowawcy i nauczycieli uczących.
- * Ocena efektywności wsparcia.

- * Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

5. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniemu po ujawnieniu krzywdzenia.

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje zespół nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkole, powołany przez dyrektora. W jego skład wchodzi: wychowawca, pedagog specjalny, psycholog oraz dwóch nauczycieli- uczących dziecko, powołanych przez dyrektora.

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Podstawa prawna

Rozporządzenie MEN w sprawie organizacji i świadczenie pomocy psychologiczno- pedagogicznej (Dz. U. z 2023r. Poz. 1798- § 2 ust.2)

1. Imię i nazwisko ucznia

2. Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego plan wsparcia

3. Przyczyna z jakiej został opracowany plan wsparcia,

4. Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,

Przeprowadzenie diagnozy sytuacji ucznia po ujawnieniu krzywdzenia:

- a) charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj doznanej krzywdy, okoliczności, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa ucznia- w obszarze zdrowia, życia, rozwoju dziecka);
- b) analiza dostępnej dokumentacji, np. wyniki rozmów z uczniem, wyniki obserwacji ucznia (zachowanie, wygląd) dokonane przez np. rodziców, nauczycieli, innych pracowników oraz instytucji wspomagających ochronę dziecka, specjalistów- psychologów, pedagogów, terapeutę;
- c) określenie czynników ryzyka doznawanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego- ustalenie indywidualnych potrzeb ofiary krzywdzenia w obszarze jej zdrowia/ życia, zdrowia psychicznego, funkcjonowania emocjonalno- społecznego oraz w obszarze prawnym i socjalnym.

5. Cel wsparcia małoletniego,

Zdefiniowanie celu oferowanego wsparcia, np.:

- a) udzielanie systematycznej/ okresowej pomocy, np. psychologiczno- pedagogicznej, terapeutycznej, prawnej;
- b) zapewnienie specjalistycznego wsparcia uczniowi/ jego rodzinie;
- c) wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną dziecku/ jego rodzinie;
- d) wspierania rodziców/ opiekunów prawnych dziecka w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- e) pomoc uczniowi w rozwiązywaniu konfliktów;
- f) złagodzenie psychicznych i fizycznych objawów skrzywdzenia, złagodzenie stresu, lęku małoletniego;
- g) zapewnienie bezpieczeństwa;

i) kształcenie umiejętności radzenia sobie z brakiem akceptacji społecznej, izolowaniem, z trudnymi sytuacjami w środowisku rodzinnym, społecznym, np. szkolnym.

6. Identyfikacja zasobów wewnętrznych szkoły oraz źródeł zewnętrznych wsparcia dziecka- ofiary krzywdzenia,

Identyfikacja zasobów wewnętrznych szkoły oraz źródeł zewnętrznych wsparcia ucznia- ofiary krzywdzenia, np.:

a) zasoby wewnętrzne szkoły: dyrektor, zespół wychowawczy, zespół interwencyjny, specjaliści zatrudnieni w szkole (psycholog, pedagog specjalny), pielęgniarka szkolna, rodzice/ opiekunowie prawni dziecka;

b) źródła zewnętrzne wsparcia dziecka krzywdzonego, np.: sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, poradnia psychologiczno- pedagogiczna, placówki doskonalenia nauczycieli, służba zdrowia, Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

7. Zakres współdziałania szkoły z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia dziecka,

Ustalenie zakresu współdziałania szkoły z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia dziecka. Pracownicy szkoły działają na rzecz wsparcia dziecka zgodnie z zakresem swoich obowiązków i uprawnień, współpracując z rodzicami/ opiekunami prawnymi dziecka.

8. Ustalenie harmonogramu działań w ramach wsparcia udzielanego uczniowi, w tym zakresu, wymiaru godzin, okresu wsparcia udzielanego dziecku,

Ustalenie zakresu, wymiaru godzin, okresu wsparcia:

a) zakres wsparcia wynika ze zdiagnozowanych w różnych obszarach indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz psychofizycznych ucznia- ofiary krzywdzenia;

b) wymiar godzin i okres, w jakim będzie udzielane wsparcie zależy od doświadczanych przez ucznia skutków krzywdy oraz zaobserwowanych efektów wsparcia ucznia w okresie ich monitorowania.

9. Formy i metody wsparcia dziecka,

Ustalenie form i metod wsparcia ucznia:

a) Formy:

- indywidualna- konsultacje indywidualne, indywidualna praca z dzieckiem, w zależności od rodzaju krzywdy- pomoc prawna, medyczna, socjalna- zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami; indywidualne zajęcia terapeutyczne.
- grupowa- warsztaty rozwojowe, lekcje wychowawcze, zajęcia grupowe.

b) Metody wsparcia dziecka krzywdzonego:

- bezpośrednia rozmowa prowadzona przez wychowawcę/psychologa/innego nauczyciela/ pracownika szkoły;
- zajęcia psychologiczno- pedagogiczne;
- bezpośrednia pomoc prawna, socjalna dziecku i jego rodzinie;
- pomoc medyczna dziecku;
- analiza dokumentacji związanej z sytuacją ucznia;
- obserwacja ucznia.

10. Ocena efektywności wsparcia udzielonego dziecku.

Ocena efektywności udzielanego wsparcia:

- a) zasady i sposób monitorowania efektów wsparcia, np. 2 razy w roku szkolnym- wyniki obserwacji prowadzonej przez nauczycieli i specjalistów, rodziców/opiekunów prawnych dziecka (sojuszników dziecka) w czasie lekcji i/ lub oferowanych formach wsparcia; wyniki rozmów z uczniem; efekty wsparcia udzielanego przez podmioty zewnętrzne; analiza dostępnej dokumentacji;
- b) ocena efektów wsparcia; ocena adekwatności udzielonego wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb dziecka-ofiary krzywdzenia.

6. Udostępnienie "Standardów ochrony małoletnich".

- a) Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” są dokumentem Szkoły ogólnie dostępnym dla personelu Szkoły, uczniów oraz rodziców i opiekunów.
- b) Dokument opublikowany jest na stronie Szkoły.
- c) Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami (chyba, że uległ zmianie omawiany jest na następnym zebraniu).
- d) Nauczyciel daje opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Opiekun może zaproponować swoje sugestie do zmian w Standardach. Jeżeli takie się pojawią, nauczyciel pokazuje je osobie odpowiedzialnej za realizowanie Standardów w Szkole. Oświadczenie stanowi załącznik nr....
- e) Nauczyciele, wychowawcy na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omawianie ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

7. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

- a) Kadra kierownicza dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich” na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
- b) W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia w dokumencie, nowelizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu do obrotu prawnego w szkole.
- c) W celu oceny funkcjonalności dokumentu w szkole prowadzone są ewaluacje typu:
  - in-term (w trakcie posługiwania się i stosowania opracowania)
  - ex-post (po upływie dwóch lat od daty wdrożenia)
- d) Ewaluację przeprowadza powołany przez dyrektora zespół ewaluacyjny, który dokonuje analizy dokumentu na podstawie wywiadów z rodzicami i nauczycielami, sondażu z użyciem ankiety anonimowej, dyskusji grupowej w zespołach nauczycielskich.
- e) Raport z ewaluacji wraz z wnioskami i rekomendacjami zespołu ewaluacyjnego przedstawiany jest radzie pedagogicznej oraz radzie rodziców.

ZAŁĄCZNIKI

do Standardów Ochrony

Małoletnich

.....
miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE RODZICA/OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI
STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH
w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie**

Ja .....

oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka.

.....
Podpis rodzica /opiekuna

.....
miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI
OCHRONY MAŁOLETNICH**

w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Dzierżoniowie

Ja .....

oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka.

.....
Podpis pracownika

KWESTIONARIUSZ OCENY RYZYKA WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ WOBEC DZIECKA POWYŻEJ 9 ROKU ŻYCIA

**Kwestionariusza i algorytmu używa tylko pracownik oświaty! Nie powinien
być przekazywany dziecku lub rodzicom!**

Informacje od dziecka oraz osoby trzeciej będącej świadkiem przemocy.

LISTA A

A.1. Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem,
itp.....

A.2. Ktoś w domu używa wobec dziecka wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób
ciągły i nieuzasadniony od kontaktu z innymi osobami, np. z rodziny lub z rówieśnikami,
itp.....

A.3. Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb dziecka, takich jak: przynależności, bezpieczeństwa,
pożywienia, snu, leczenia, rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego, pomimo wcześniejszej pracy z
opiekunami w tym zakresie.....

A.4. Ktoś w domu narusza sferę seksualną dziecka, tj.: dotyka intymnych części ciała, namawia na dotykanie
intymnych części ciała osoby dorosłej, zmusza do kontaktu seksualnego, podejmuje kontakty seksualne z inną
osobą w obecności dziecka, prezentuje pornografię lub zmusza do tworzenia treści pornograficznych z udziałem
dziecka, itp.....

A.5. Dziecko ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (opis A.10. i A.11.).....

A.6. Dziecko mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie (wobec siebie lub
innych członków rodziny).....

A.7. Dziecko mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na zagrożenie przemocą w
rodzinie.....

A.8. Dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie (wobec rodzica, rodzeństwa lub innej osoby mieszkającej w

jego domu).....

Obserwacja pracownika Szkoły dotycząca rodzica.

A.9. Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec dziecka na terenie placówki oświatowej lub w miejscu publicznym, np. popchnął, szarpnął, uderzył, poniżył, itp.....

Obserwacje pracownika Szkoły dotyczące dziecka.

A.10. Dziecko ma widoczne ślady przemocy fizycznej, np.: uszkodzenia ciała, siniaki, zadrapania, obrzęki, oparzenia, obrażenia ciała świeże i/lub w różnych stadiach gojenia się, rany na ciele, itp.....

A.11. Dziecko ma widoczne ślady zaniedbania, np.: brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru do pory roku, wieku, itp. Występują zaburzenia, opóźnienia rozwojowe, problemy emocjonalne, niepełnosprawność, a dziecko nie otrzymuje

potrzebnej pomocy, np.: opieki lekarskiej, zabiegów medycznych, terapii, wsparcia, itp. Sytuacja ta występuje pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie.....

LISTA B

Obserwacja pracownika Szkoły dotycząca dziecka.

B.1. Dziecko odtwarza doświadczaną przemoc – w relacjach rówieśniczych (lub zabawie), identyfikuje się z rolą ofiary i/lub sprawcy.....

B.2. Dziecko reaguje nieadekwatnie do sytuacji powstałej w placówce, np.: lękiem, izolacją, autoagresją, agresją itp.....

B.3. Dziecko zachowuje się autodestrukcyjnie, np.: bije, szczypie się, nacina sobie skórę, itp. lub występują

zachowania ryzykowne dziecka, np.: ucieczki z domu, używanie substancji zmieniających świadomość, ryzykowne kontakty, itp.....

B.4. Dziecko boi się powrotu do domu i/lub reaguje lękiem lub innymi trudnymi emocjami na kontakt z rodzicem/rodzicami i/lub na sytuację powrotu do domu.....

B.5. Dziecko często opuszcza zajęcia (dotyczy dzieci objętych obowiązkiem szkolnym) lub bez uzasadnionego powodu jest nieobecne bezpośrednio po rozmowach z rodzicami lub działaniach interwencyjnych placówek.....

Informacje dotyczące rodziców.

B.6. Postawa i zachowanie rodziców zagraża dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu dziecka.....

B.7. Rodzice nie współpracują z placówką przy udzielaniu wsparcia dziecku.....

B.8. Dziecko rozdzielone z rodzicami na skutek emigracji lub innej sytuacji losowej, pozostające bez opieki osoby dorosłej i/lub wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców lub innych osób z rodziny.....

B.9. Na terenie placówki rodzic jest pod wpływem środków zmieniających świadomość, np. alkoholu, narkotyków itp.....

B.10. Którekolwiek dziecko z rodziny z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczenia w pieczy zastępczej.....

LISTA C

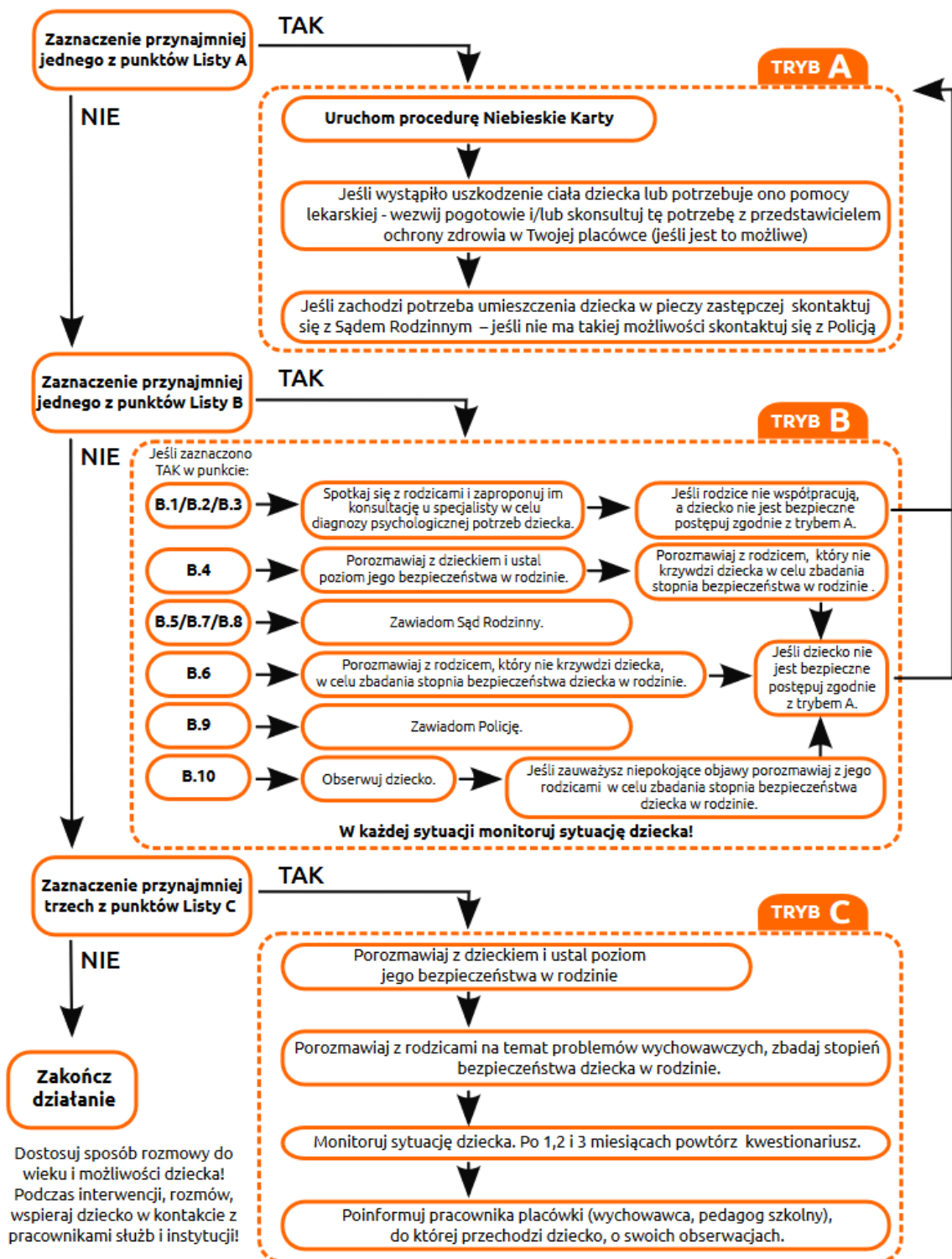
Obserwacja pracownika Szkoły lub informacje od osób będących w kontakcie z dzieckiem i rodzicami dziecka.

C.1. Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie.....

C.2. Wcześniejsze podejrzenie dotyczące przemocy wobec dziecka lub przemocy w rodzinie albo obecne podejrzenie przemocy w rodzinie dziecka.....

- C.3. Rodzic nadużywający środków zmieniających świadomość – np.: alkoholu, narkotyków, leków, itp.....
- C.4. Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne, choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z dzieckiem.....
- C.5. Rozwód, separacja rodziców, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa.....
- C.6. Dziecko o szczególnych wymaganiach wychowawczych, edukacyjnych i występuje 1 lub więcej spośród: problemy emocjonalne, problemy społeczne, zaburzenie rozwojowe, niepełnosprawność.....
- C.7. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem dziecka.....
- C.8. Matka i/lub ojciec byli poniżej 18 r.ż. w chwili narodzin dziecka.....
- C.9. Ubóstwo i wynikające z tego stanu problemy rodziców.....

Algorytm postępowanie w przypadku wystąpienia ryzyka przemocy domowej u dzieci powyżej 9 roku życia

KWESTIONARIUSZ OCENY RYZYKA WYŁĘPNIANIA PRZEMOCY DOMOWEJ U DZIECI PONIŻEJ 9 ROKU ŻYCIA

LISTA A

INFORMACJA OD DZIECKA LUB OSOBY KTÓRA BYŁA ŚWIADKIEM PRZEMOCY

A.1. Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem, itp.....

A.2. Ktoś w domu używa wobec dziecka wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób ciągły i nieuzasadniony od kontaktu z innymi osobami, np. z rodziny lub z rówieśnikami, itp.....

A.3. Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb dziecka, takich jak: przynależności, bezpieczeństwa, pożywienia, snu, leczenia, rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego, pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie.....

A.4. Ktoś w domu narusza sferę seksualną dziecka, tj.: dotyka intymnych części ciała, namawia na dotykanie intymnych części ciała osoby dorosłej, zmusza do kontaktu seksualnego, podejmuje kontakty seksualne z inną osobą w obecności dziecka, prezentuje pornografię lub zmusza do tworzenia treści pornograficznych z udziałem dziecka, itp.....

A.5. Dziecko ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (opis A.10. i A.11.).....

A.6. Dziecko mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie (wobec siebie lub innych członków rodziny).....

A.7. Dziecko mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie.....

A.8. Dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie (wobec rodzica, rodzeństwa lub innej osoby mieszkającej w jego domu).....

A.9. Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec dziecka na terenie placówki oświatowej lub w miejscu publicznym, np. popchnął, szarpnął, uderzył, poniżył, itp.....

A.10. Dziecko ma widoczne ślady przemocy fizycznej, np.: uszkodzenia ciała, siniaki, zadrapania, obrzęki, oparzenia, obrażenia ciała świeże i/lub w różnych stadiach gojenia się, rany na ciele, itp.....

A.11. Dziecko ma widoczne ślady zaniedbania, np.: brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru do pory roku, wieku, itp. Występują zaburzenia, opóźnienia rozwojowe, problemy emocjonalne, niepełnosprawność, a dziecko nie otrzymuje potrzebnej pomocy, np.: opieki lekarskiej, zabiegów medycznych, terapii, wsparcia, itp. Sytuacja ta występuje pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie.....

LISTA B

OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB JEDNOSTKI OŚWIATOWEJ DOTYCZĄCE DZIECKA

- B.1. Dziecko odtwarza doświadczaną przemoc – w relacjach rówieśniczych (lub zabawie), identyfikuje się z rolą ofiary i/lub sprawcy.....
- B.2. Dziecko reaguje nieadekwatnie do sytuacji powstałej w placówce, np.: lękiem, izolacją, autoagresją, agresją itp.....
- B.3. Dziecko zachowuje się autodestrukcyjnie, np.: gryzie, szczypie się, uderza głową. Dziecko jest od jakiegoś czasu lub stale apatyczne, ospałe, nie ma chęci do zabawy, eksploracji rozwojowej.....
- B.4. Dziecko boi się powrotu do domu i/lub reaguje lękiem lub innymi trudnymi emocjami na kontakt z rodzicem/rodzicami i/lub na sytuację powrotu do domu.....
- B.5. Dziecko często opuszcza zajęcia (dotyczy dzieci objętych obowiązkiem szkolnym) lub bez uzasadnionego powodu jest nieobecne bezpośrednio po rozmowach z rodzicami lub działaniach interwencyjnych placówki.....
- B.6. Postawa i zachowanie rodziców zagraża dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu dziecka.....
- B.7. Rodzice nie współpracują z placówką przy udzielaniu pomocy dziecku.....
- B.8. Dziecko rozdzielone z rodzicami na skutek emigracji lub innej sytuacji losowej, pozostające bez opieki osoby dorosłej i/lub wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców lub innych osób z rodziny.....
- B.9. Na terenie placówki rodzic jest pod wpływem środków zmieniających świadomość, np. alkoholu, narkotyków, nie zgłasza się po dziecko na czas.....
- B.10. Którekolwiek dziecko z rodziny z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczenia w pieczy zastępczej.

LISTA B LISTA C

OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB PLACÓWKI OŚWIATOWEJ LUB INFORMACJA OD OSÓB BĘDĄCYCH W KONTAKCIE Z DZIECKIEM I RODZICAMI:

C.1. Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie.....

C.2. Wcześniejsze podejrzenie dotyczące przemocy wobec dziecka lub przemocy w rodzinie albo obecne podejrzenie przemocy w rodzinie dziecka.....

C.3. Rodzic nadużywający środków zmieniających świadomość – np.: alkoholu, narkotyków, leków, itp.....

C.4. Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne, choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z dzieckiem.....

C.5. Rozwód, separacja rodziców, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa.....

C.6. Dziecko o szczególnych wymaganiach wychowawczych, edukacyjnych i występuje 1 lub więcej spośród: problemy emocjonalne, problemy społeczne, zaburzenie rozwojowe, niepełnosprawność.....

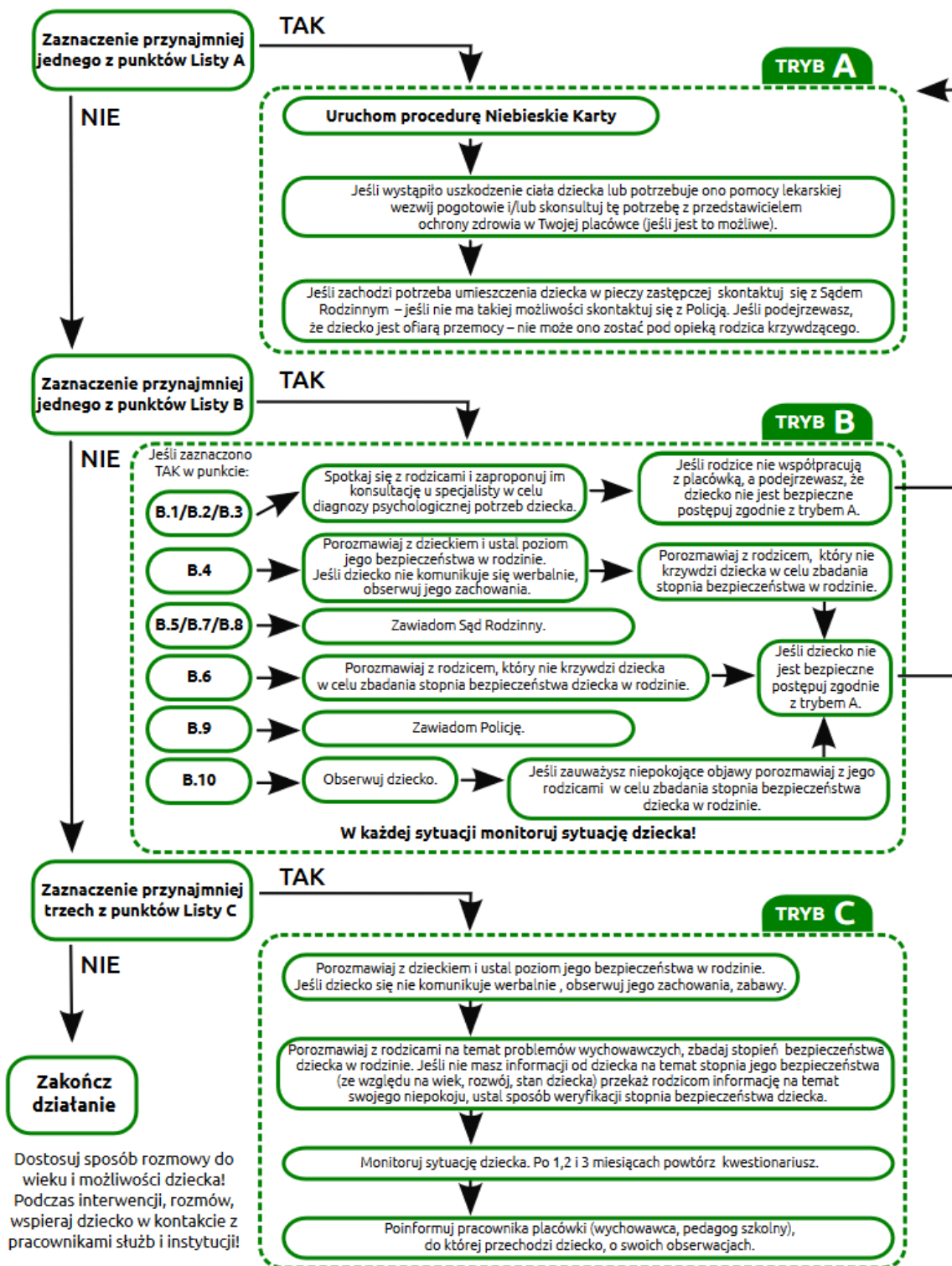
C.7. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem dziecka.

C.8. Matka i/lub ojciec byli poniżej 18 r.ż. w chwili narodzin dziecka.

C.9. Ubóstwo i wynikające z tego stanu problemy rodziców.

Sprawdź, czy występują sygnały ze wszystkich list: A, B i C, a następnie postępuj zgodnie ze wskazówkami znajdującymi się w algorytmie.

Algorytm postępowanie w przypadku wystąpienia ryzyka przemocy domowe u dzieci powyżej 9 roku życia

Załączniki
do rozporządzenia
Rady Ministrów

z dnia 6 września 2023 r.
(poz.)

Załącznik nr 1

WZÓR

.....

.....

(miejscowość, data)

.....

.....

..... nazwa i adres
podmiotu, w którym

jest zatrudniona osoba
wypełniająca formularz
„Niebieska Karta – A”

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domo- wej	Osoba 2 doznająca przemocy domo- wej	Osoba 3 doznająca przemocy domo- wej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			

Nazwa i adres miejsca pracy/ na- zwa i adres pla- cówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub ad- rese-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNI W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ .....

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPO-SÓB(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy do-mowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, kryty- kowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						

Przemoc seksualna ³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynno- ści seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna ³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek,</i>						

<i>niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
<i>Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
<i>Inne³⁾ zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</i>						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOŚŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

☐ tak (kiedy? .....gdzie? .....)

☐ nie

☐ nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIE-BIESKIEKARTY”?

☐ tak   ☐ nie   ☐ nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BRONĖ PALNĄ?

☐ tak   ☐ nie   ☐ nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

☐ ustalono - wypełnij tabelę   ☐ nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			

Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub ad-rese-mail			
Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca) ¹⁾			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r.poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemoc domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemoc domowej			
Inne (wymień jakie?)			

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			

Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

NASTĄPIŁO PRZEZ(zaznacz w odpowiednim miejscu znak

X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Zołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art.9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
.....

imię i nazwisko oraz czytelny
podpis osoby
wypełniającej
formularz „Niebieska
Karta – A”

.....
.....

(data wpływu formularza, podpis członka
Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwiskodziecka		
Przyczyna interwencji		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis działań podjętych przez osobę odpowiedzialną za Politykę ochrony dzieci	Data	Działanie
Spotkania z rodzicami	Data	Opis spotkania

Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> ○ zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, ○ wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, ○ inny rodzaj interwencji. Jaki? <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dotted black; height: 10px; margin-bottom: 2px;"></div>	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję i data interwencji)		
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli instytucja uzyskała informację o wynikach/działaniach/ placówki/działaniach rodziców	Data	Działanie